

Criteria voor de beoordeling van de totaalmethodes Nederlands voor de eerste graad secundair onderwijs (A-stroom)

VON(K)-Werkgroep Schoolboeken¹

In deze bijdrage presenteren we de criteria die de juryleden gebruikt hebben bij de beoordeling van de totaalmethodes Nederlands voor de eerste graad secundair onderwijs (A-stroom). Ze zijn gebaseerd op de nieuwste inzichten in de didactiek van het Nederlands (onder meer Witte 1992) en geïnspireerd door de VON-visie.²

ovendien is ook rekening gehouden met de eindtermen Nederlands (*ETNE*) en is, waar mogelijk, aangegeven hoe deze criteria aansluiten bij de vakoverschrijdende eindtermen (*VOET*) leren leren (*LL*), opvoeding tot burgerzin (*OB*), milieu-educatie (*ME*), gezondheidseducatie (*GE*) en sociale vaardigheden (*SV*). Met deze vermelding wil de Werkgroep vooral een service leveren aan leraren Nederlands die zich onder meer vragen stellen over de implicaties van de vakoverschrijdende eindtermen op het vak.

De criteria voor de beoordeling van de totaalmethodes vallen in vier categorieën uiteen: vakinhouden, didactische aanpak, gebruiksvriendelijkheid en uiterlijke vormgeving. Voor elk van de vier categorieën hebben we vragen geformuleerd, die genummerd zijn en in vetjes weergegeven. Onder elke vraag zijn aandachtspunten opgesomd die de beoordelaars moesten helpen bij de

doorlichting van de methodes. Ze geven een indicatie van wat wij onder een 'goede' methode verstaan. Ook de eindtermen (*ETNE* en *VOET*) staan bij de aandachtspunten vermeld en dienen als dusdanig opgevat te worden; dat wil zeggen dat ze bij de beoordeling niet meer mochten doorwegen dan de andere criteria. Alle vragen hebben uitsluitend betrekking op het leerlingmateriaal (leerlingboek en werkboek), tenzij anders vermeld.

De vragen beginnen allemaal met de zinsnede '*In welke mate*', wat impliceert dat de beoordelaars een gradatie moesten aangeven door een score toe te kennen op een vierpuntschaal: ++ / + / - / --. Een positieve score betekent dat de methode zowel in kwantitatief als in kwalitatief opzicht de opgesomde aandachtspunten op voldoende wijze behandelt (+ goed; ++ heel goed). Gebeurt dat niet of op een slechte manier, dan kende de beoordelaar een negatieve score toe (- slecht; -- heel slecht). Bij het

samenvoegen van de individuele scores tot een gemeenschappelijk jury-oordeel is ook een twijfelzone ingevoerd (+/- twijfelachtig in het voordeel van goed; -/+ twijfelachtig in het voordeel van slecht).

Voor een beschrijving van de achtergrond waartegen en de manier waarop dit vergelijkend warenonderzoek uitgevoerd is, verwij-

zen we naar de inleiding op dit themanummer. De resultaten van de jurybeoordeling vindt u in de volgende bijdrage. We hopen dat dit beoordelingsinstrument ook zijn diensten zal blijven bewijzen aan vakgroepen Nederlands die er zelf mee aan de slag gaan bij het verantwoord kiezen van een nieuwe methode.

Categorie 1: VAKINHOUDEN

BELANGRIJK: In de eerste drie vragen over de vaardigheden mag het woord 'leerstofelementen' niet worden opgevat als leerstof die moet begrepen en eventueel gememoriseerd worden. De vragen willen wel achterhalen

- of er in de methode aanzetten, voorbeelden, opdrachten en dergelijke worden geboden voor deze vaardigheden;
- of er ook structurerende, inzichtgevende elementen in dit verband worden gegeven.

1 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor de MONDELINGE VAARDIGHEDEN (spreken en luisteren)?

Aandacht voor

- doelgericht luisteren, onder meer naar de tekstsoorten vermeld in *ETNE 1 en 2* (een uiteenzetting door de leraar over een leerstofonderdeel in de klas; een dialoog/polyloog met medeleerlingen met betrekking tot het school- en klasgebeuren; een jeugdprogramma op radio en tv; instructies in verband met het uitvoeren van handelingen voor onbekende leeftijdgenoten; een telefoongesprek met een onbekende volwassene; uitspraken in een discussie onder leeftijdgenoten; oproepen en uitnodigingen tot een activiteit voor leeftijdgenoten; mondeling aangeboden ontspannende teksten voor leeftijdgenoten; reclameboodschappen voor leeftijdgenoten in de media)
- doel- en publiekgericht spreken, onder meer de tekstsoorten vermeld in *ETNE 5 en 6* (vragen en antwoorden met betrekking tot leerstofonderdelen in de klas; instructies aan bekende leeftijdgenoten; uitnodigingen aan een bekende volwassene tot deelname aan een activiteit; inlichtingen geven of erom vragen in een (telefoon)gesprek met een onbekende volwassene; de informatie die ze met betrekking tot een bepaald onderwerp, thema of opdracht hebben verzameld aan

de leraar en klasgenoten aanbieden; gevoelens, gewaarwordingen, verwachtingen in verband met het klasgebeuren tegenover een bekende volwassene verwoorden; aan een gedachtewisseling in de klas deelnemen, daarin een standpunt onder woorden brengen en toelichten)

- taalgebruik in verschillende (meer of minder formele) communicatieve situaties
- verschillende doelen in de monoloog, dialoog, polyloog (bv. verkrijgen of geven van informatie, weergeven van de eigen mening, overhalen tot handelen)
- kenmerken van specifieke tekstsoorten (*ETNE 21*)
- formele aspecten van de monoloog/dialoog/polyloog
- verbale en dramatische expressie

(*VOET: SV 3-16; GE 5; ME 12*)

2 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor de vaardigheid LEZEN?

BELANGRIJK: De volgende aandachtspunten gelden zowel voor zakelijke als fictionele teksten.

Aandacht voor

- het lezen van verschillende tekstsoorten, onder meer de tekstsoorten voor leeftijdgenoten die in *ETNE 9 en 10* vermeld zijn (schema's en tabellen; de ondertiteling bij informatieve en ontspannende televisieprogramma's; studieteksten; fictionele teksten; brieven; schriftelijke oproepen of uitnodigingen tot actie; instructies; reclame-teksten en advertenties; informatieve teksten, inclusief informatiebronnen)
- verschillende manieren van lezen (bv. globaal, zoekend, voorspellend, studerend lezen)
- het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte(n) van de tekst
- het onderscheid tussen feiten/meningen, mededelingen/voorbeelden
- de relatie tussen tekstelementen (bv. middel/doel, oorzaak/gevolg, algemeen/voorbeeld, chronologisch verband), zowel expliciet (door middel van signaalwoorden) als impliciet
- de bedoeling en het referentiekader van de schrijver
- de functie van vormelijke kenmerken zoals beeld, lay-out, indeling in alinea's
- het beoordelen van de gelezen tekst
- de specifieke kenmerken van een aantal zakelijke en fictionele tekstsoorten (*ETNE 21*)
- het gebruik van informatiebronnen en -systemen (bv. woordenboek, encyclopedie, bibliotheek)

(*VOET: LL 2, 3,5; GE 6, 10; ME 11*)

3 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor de vaardigheid SCHRIJVEN?

BELANGRIJK: De volgende aandachtspunten gelden zowel voor zakelijke als creatieve schrijfoopdrachten.

Aandacht voor

- doel- en publiekgericht schrijven, onder meer van de tekstsoorten vermeld in *ETNE 13, 14 en 15* (in een voorgestructureerd kader notities maken; voor hun leeftijd bestemde formulieren invullen; een oproep/uitnodiging aan bekende leeftijdgenoten; een instructie aan bekende leeftijdgenoten; een stuk met informatie over henzelf voor al of niet nader bekenden; een informatief stuk voor bekende leeftijdgenoten; antwoorden op vragen van bekende volwassenen over op school verwerkte inhoud; een verslag aan bekende volwassenen over een gegeven schoolse opdracht)
 - taalgebruik in verschillende (meer en minder formele) communicatieve situaties
 - de passende taalgebruiksconventies (in verband met spelling, interpunctie, kenmerken van specifieke tekstsoorten (*ETNE 21*), uiterlijke verzorging, lay-out, structuur, formeel/informeel taalgebruik)
 - tekstopbouw en samenhang (zoals tekststructuren, een logische lijn)
 - formuleren (bv. gepast, correct, aantrekkelijk, duidelijk)
 - beoordelen (en herschrijven) van eigen en andermans teksten
- (VOET: GE 2, 5, 8; ME 7, 11)

4 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor het onderdeel FICTIE?

BELANGRIJK: Onder 'fictie' verstaan we alle vormen van fictionele 'teksten', zowel gedrukt (bv. jeugdroman, strip, gedicht) als audiovisueel (bv. theateropvoering, luisterspel op de radio, televisiefeuilleton, film,...).

Aandacht voor

- leesbevorderende activiteiten, waardoor het lezen van fictionele teksten wordt gestimuleerd (genietend lezen, leesplezier)
- de esthetische functie van communicatie
- de expressieve functie van communicatie
- de specifieke kenmerken van een aantal fictionele tekstsoorten (bv. verhalen/jeugdromans, dialogen/toneelteksten, versjes/gedichten, strips, TV-series) (*ETNE 21*)
- het denken en handelen van personages, de situatie, de relatie tekst/werkelijkheid
- de waarde van de tekst voor henzelf en voor anderen
- de relatie tussen verbale en beeldtaal (bv. opvoeringsgericht lezen van een jeugdtoneeltekst, de vergelijking tussen een jeugdroman en de verfilming ervan)
- expressief lezen

- doelgericht kijken (zich bewust zijn van het kijkdoel en bereid zijn om doeltreffend en gericht te kijken)
(VOET: LL 7; GE 1-11; ME 1-3)

5 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor het onderdeel TAALBESCHOUWING?

BELANGRIJK: Onder 'taalbeschouwing' verstaan we

- reflectie ter ondersteuning van de eigen taalvaardigheid
- EN - reflectie op bepaalde taalverschijnselen.

Aandacht voor

- reflectie ter ondersteuning van de eigen taalvaardigheid
- reflectie vanuit een concrete context op volgende aspecten van het taalsysteem:
- woordsoorten herkennen
- inzicht in de woordvorming en de mechanismen van de taal om de woordvoorraad aan te vullen
- zinsdeelsoorten herkennen
- essentiële elementen van de communicatiesituatie (zender, ontvanger, boodschap, kanaal) (ETNE 18)
- zinvolle en creatieve oefeningen voor woordenschat, spelling, grammatica, d.w.z. geïntegreerd en in een concrete context ingebed, onder meer het herkennen van de taalverschijnselen die in ETNE 22 vermeld zijn (verbindings- en verwijzwoorden; enkelvoudige en samengestelde zinnen; vormingsproces van samenstelling en afleiding)
- enkele kernbegrippen met betrekking tot bepaalde regionale, sociale en situationele taalverschijnselen (bv. taal en communicatie; standaardtaal en taalvariëteiten; een- en meertaligheid; normen, vooroordelen en rolgedrag in taal) (ETNE 19)
- de rol en waarde van taalnormen in de maatschappij
- manipulatief taalgebruik (bv. figuurlijk taalgebruik, clichés, persuasieve en suggestieve elementen)

(VOET: LL 1, 3, 7)

6 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor het onderdeel MASSAMEDIA?

BELANGRIJK: Onder 'massamedia' verstaan we pers, radio en televisie als verspreiders van niet-fictionele 'tekstsoorten' (bv. informerend, beschouwend, directief).

Aandacht voor

- de invloed van massamedia zodat de leerlingen een kritische ingesteldheid verwerven
- verschillen tussen verbale en beeldtaal

- de maatschappelijke rol van de media (productie en distributie)
- het taalgebruik van de media (bv. informatief, opinierend, manipulatief)
- doelgericht kijken (zich bewust zijn van het kijkdoel en bereid zijn om doeltreffend en gericht te kijken)
- verschillende informatiebronnen en -systemen (bv. woordenboek, encyclopedie, vraaggesprekken, audiovisuele media, schriftelijke en geautomatiseerde informatiebronnen, bibliotheek)

(VOET: LL 7, OB 8-10; GE 3)

7 In welke mate bevat de methode de volgende leerstofelementen voor INTERCULTUREEL ONDERWIJS?

BELANGRIJK: Onder 'intercultureel onderwijs' verstaan we aandacht voor de eigen cultuur en de andere culturen.

Aandacht voor

- verschillen en overeenkomsten die samenhangen met etnische en culturele achtergrondkenmerken
- taalbeschouwingsonderwijs vanuit verschillende talige en culturele perspectieven (bv. clichés en stereotypen)
- 'tekst'onderwijs (fictioneel en zakelijk) vanuit verschillende talige en culturele perspectieven (met betrekking tot de keuze van thema's, teksten, de formulering van vragen en opdrachten, illustraties)

(VOET: SV 16; OB 3, 6, 7; ME 4, 5)

8 In welke mate bevat de methode leerstofelementen voor de VAKOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN?

- a milieu-educatie (ME)
- b gezondheidseducatie (GE)
- c opvoeding tot burgerzin (OB)
- d sociale vaardigheden (SV)
- e leren leren (LL)

Categorie 2: DIDACTISCHE AANPAK

9 In welke mate leert de leerling strategisch handelen?

- a mondelinge vaardigheden (spreken en luisteren) (ETNE 20.1 en 20.2)
- b lezen (ETNE 20.3)
- c schrijven (ETNE 20.4)
- d kijken

Aandacht voor

- de voorkennis en ervaringen van de leerlingen
- de oriëntatie op de context en op de taak
- de voorbereiding van een taak, o.a. door te werken met eenvoudige communicatieplannen (doel, publiek, bestemming, situatie, inhoud en vorm)
- een gestructureerde en planmatige uitvoering
- de evaluatie van het taalgebruik (product) of het eigen handelen (proces)
- reflectie op het taalgebruik, de communicatieve situatie en het eigen handelen

(VOET: LL 2, 5, 8; GE 10)

10 In welke mate is de leerstof gericht op de transfer van kennis en vaardigheden?

Aandacht voor

- systematische integratie van vaardigheden, bv. mondelinge en schriftelijke communicatie, luisteren en spreken
- systematische integratie van de verschillende vaardigheden (luisteren, spreken, schrijven en lezen) met andere vakonderdelen (bv. fictie, taalbeschouwing, intercultureel taalonderwijs)
- de toepassing van kennis, deelvaardigheden in communicatieve situaties (totaalvaardigheden)
- verbanden tussen functionele (voor hun leefwereld maatschappelijk relevante) en studievaardigheden
- dwarsverbanden en integratie met andere vakken (wat vaardigheden, inhouden, tekstkeuze betreft)

(VOET: LL 9, 10; SV 1-12; GE 1-11)

11 In welke mate is de leerstof leerlinggericht opgebouwd?

Aandacht voor

- de motivering van leerlingen, o.a. door hen op de hoogte te brengen van de leerdoelen, door een aantrekkelijke en gevarieerde tekstkeuze aangepast aan hun leeftijd, door realistische en functionele communicatieve situaties

- ervaringsgericht onderwijs, d.w.z. aansluiten bij de leefwereld (objectief) en de bele-
vingswereld (subjectief) van de leerlingen wat de keuze van thema's, teksten, voor-
beelden en situaties betreft
 - voortdurende stimulering en aantrekkelijkheid
- (VOET: LL 9, 10; SV 1, 12-15; OB 8, 13; GE 2-9, 11, 12; ME 1, 2, 4, 5, 7, 8)

**12 In welke mate bevordert een geleidelijke opbouw de taalvaardigheidsontwikke-
ling van de leerling?**

- a mondelinge vaardigheden (spreken en luisteren)**
- b lezen**
- c schrijven**

Aandacht voor

- systematische herhaling, verdieping en uitbreiding
- duidelijke structuur en dosering
- cumulatieve opbouw waarbij de complexiteit van de leerstof geleidelijk toeneemt
(aandacht voor leerlijnen)
- passende keuze uit inductieve (eerst oefeningen en observaties en dan theorie) en
deductieve leeractiviteiten (eerst theorie en dan oefeningen of toepassingen)
- afwisseling tussen deelvaardigheden en totaalopdrachten

(VOET: LL 3, 4)

**13 In welke mate houdt de methode rekening met het leerproces dat de leerling
volgt (leren leren)?**

Aandacht voor

- 'gids' of structuur die de leerling door de methode loodst
- het maken van onderscheid tussen hoofd- en bijzaken (bv. schematiseren, samen-
vatten)
- het leggen van (dwars)verbanden en inzicht in structuren
- zelfstandig leren werken (bv. voldoende instructies, uitleg, toetsmateriaal)
- aanwijzingen om het eigen werk te evalueren
- reflectie op de taak en op het leerproces/de leerresultaten
- probleemoplossende methodes

(VOET: LL 1-10; SV 16)

14 In welke mate houdt de methode rekening met leerlingen uit

- a algemeen vormende opties?**
- b technisch gerichte opties?**

Aandacht voor

- een aantrekkelijke tekstkeuze voor dat type leerling
- een aangepaste moeilijkheidsgraad van de vragen en opdrachten

Categorie 3: GEBRUIKSVRIENDELIJKHEID

BELANGRIJK: In deze categorie gaat het om de gebruiksvriendelijkheid van de **leerlingboeken** (vragen 15-18) en de **handleiding voor de leraar** (vragen 19-23).

LEERLINGBOEKEN

- 15 In welke mate zijn uitleg, instructies en dergelijke helder en begrijpelijk geformuleerd?
- a leerlingboek
 - b werkboek
- 16 In welke mate bevat de methode gevarieerde oefeningen?
- bevatten het leerlingboek en het werkboek gevarieerde oefeningen?
 - gesloten/open
 - individueel/tweetal/groepjes/klas
 - affectief/cognitief
 - deductief/inductief
 - kort/omvangrijk
 - bevat het werkboek verdiepings- en uitbreidingsoefeningen?
- 17 In welke mate bevat de methode gevarieerde onderwerpen/thema's?
- 18 In welke mate is de methode origineel en 'lichtvoetig'?
- a leerlingboek
 - b werkboek

- bevat het leerlingboek/werkboek creatieve en originele oefeningen en voorbeelden?
- is het leerlingboek/werkboek ook relativerend (bv. humor, cartoons)?
- zijn er andere dan problematiserende onderwerpen?
- is er ruimte voor genieten?

HANDLEIDING VOOR DE LERAAR

19 In welke mate ondersteunt de handleiding de leraar in didactisch opzicht?

- wordt de onderwijsvisie achter de methode geëxpliciteerd?
- bevat de handleiding suggesties voor de didactiek?
- worden er alternatieven geboden, bv. werkvormen, leerstof, oefeningen, materiaal?
- geeft de handleiding achtergrondinformatie (in verband met de behandelde les-onderwerpen) die de leraar ondersteunt bij het voorbereiden en geven van de lessen?

20 In welke mate zet de handleiding aan tot leren buiten de klas?

- geeft de handleiding suggesties voor klaslokaal-overstijgende activiteiten, zoals bv. bibliotheekbezoek, stadswandeling, interviewopdrachten?

21 In welke mate streeft de handleiding naar efficiënte tijdsbesteding?

- is er voldoende materiaal?
- ondersteunt de handleiding differentiatie (bv. diagnostische tests, uitbreidingsoefeningen)?
- worden er suggesties gegeven in verband met het maken van een jaarplan en een timing?

22 In welke mate besteedt de handleiding aandacht aan zwakke en aan sterke taalleerders?

- zijn er remediëringsopdrachten voor de zwakke taalleerders (bv. dyslectici, anderstalige nieuwkomers) opgenomen?
- wordt er uitbreidingsstof voor de sterke taalleerders voorzien?

23 In welke mate voorziet de handleiding in gepaste evaluatiemogelijkheden?

- worden er modellen van toetsen opgenomen?
- zijn de toetsen representatief voor de methode?
- leveren de toetsen voldoende informatie over de leervorderingen van de individuele leerling?
- stimuleert de handleiding tot permanente evaluatie van/door de leraren en de leerlingen (bv. het aanleggen van dossiers of portefeuilles)?
- bevat de handleiding gebruiksklare (voor elke leerling fotokopieerbare) evaluatieformulieren voor het evalueren van spreken en luisteren, schrijven, expressie?

Categorie 4: UITERLIJKE VORMGEVING

24 In welke mate zorgt de uiterlijke vormgeving van DE HANDLEIDING EN/OF HET LEERLINGBOEK ervoor dat de leraar snel inzicht krijgt in de opbouw?

Aandacht voor

- inzicht in doel van de les
- kern van de leerstof
- opbouw, organisatie en duur van de les
- verband met voorgaande en volgende lessen

25 In welke mate zorgt de uiterlijke vormgeving van HET LEERLINGBOEK ervoor dat leerlingen snel inzicht krijgen in de opbouw?

Aandacht voor

- een gebruiksaanwijzing zodat de leerlingen weten hoe de methode in elkaar zit en hoe ze het kunnen gebruiken (eventueel legenda voor gebruikte symbolen)
- een helder overzicht van de leerstof (bv. inhoudsopgave)
- een uitgebreide index zodat leerlingen de uitleg van een handeling of bepaald begrip zelf makkelijk terug kunnen vinden
- een duidelijke markering van de kern van de leerstof

- 26 In welke mate is de vormgeving van HET LEERLINGBOEK functioneel en duidelijk?
- zijn eventuele tekeningen, illustraties en foto's functioneel?
 - wordt er gebruik gemaakt van verhelderende schema's (visualiseren van de leerstof)?
 - is er sprake van een heldere, zichzelf wijzende lay-out (bv. duidelijk onderscheid tussen theorie, uitleg, instructie, oefening)?
 - zijn er voldoende 'witruimten', zijn lettergrootte en lettertype goed leesbaar, wordt de kern van de leerstof gemarkeerd door de lay-out?
- 27 In welke mate is eventueel AUDIOVISUEEL MATERIAAL functioneel en duidelijk?
- 28 In welke mate is eventueel COMPUTERMATERIAAL functioneel en duidelijk?
- 29 In welke mate is de methode IN ZIJN GEHEEL (leerlingboeken en handleiding) verzorgd uitgegeven en stevig?

VON(K)-Werkgroep Schoolboeken
p/a Rita Rymenans
Romeinse put 50
2650 Edegem
rymenans@uia.ac.be

Noten

- 1 De oorspronkelijke VON(K)-Werkgroep Schoolboeken die deze criterialijst in 1996 opgesteld heeft, bestond uit: Wilfried De Hert, Veerle Geudens, Jo Van den Hauwe, Luc Vercammen en Rita Rymenans.
- 2 Dit is een licht gewijzigde versie van de criterialijst die tijdens de eerste beoordelingsronde in 1996 gebruikt is (VONK 25/4, p. 12-21). De ontstaansgeschiedenis ervan vindt u in diezelfde VONK, p. 3-10. Aan de basis van deze criteria ligt het artikel van Witte (1992):

Witte, T.: 'Vier nieuwe methoden voor de basisvorming Nederlands. Deel 1: verantwoording.' *Levende Talen* nr 470 (mei-juni 1992), p. 155-162.

VERHALENWEDSTRIJD

Literair en fotografisch tijdschrift Zulma en Klasse voor Jongeren organiseren samen een verhalenwedstrijd voor jongeren van 14 tot 18 jaar. De opdracht luidt: schrijf een kortverhaal over een thema naar keuze, max. 4 blz. Stuur het **voor 1 juli 1999** in zevenvoud (getypt of geprint) samen met een aan jezelf geadresseerde envelop naar

Zulma-Artforum, Diestsevest 19, 3000 Leuven, tel. (016)23 17 59.

Klasse voor Jongeren belooft drie jonge schrijvers met respectievelijk 10.000, 5.000 en 2.000 BEF in boekenbons. De winnaars worden in het najaar bekend gemaakt.

T U S S E N D O O R

BEDRIJVENDAG VOOR LEERKRACHTEN

Op **woensdagnamiddag 28 april 1999** organiseert het VKW (Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden) zijn tweede bedrijvendag voor leerkrachten. Opnieuw zullen bijna 50 ondernemingen hun deuren openstellen, specifiek voor leerkrachten uit het secundair onderwijs en medewerkers van PMS-centra.

Het initiatief richt zich uitdrukkelijk ook naar leerkrachten algemene vakken. De focus van het bezoek ligt op de kennismaking met de algemene werking van een hedendaagse onderneming. Daarna gaan ondernemingsverantwoordelijken en leerkrachten met elkaar in debat over een vooraf bepaald thema.

Vooraf inschrijven is noodzakelijk. Leerkrachten die eind maart nog geen uitnodiging ontvangen hebben via de school, kunnen rechtstreeks contact opnemen met het VKW. De uitnodiging vermeldt per provincie de deelnemende ondernemingen en de thema's die behandeld worden. Aan de deelname zijn geen kosten verbonden.

Inlichtingen en uitnodigingen:

VKW, t.a.v. Rik Meeuwissen, Tervurenlaan 463, 1160 Brussel,
tel. (02)773 16 80, fax (02)773 16 00,
E-MAIL rik.meeuwissen@vkw.be